

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2, se sídlem Francouzská 808/19, Praha 2 rozhodl samosoudkyní JUDr. Otílií Hrehovou v právní věci žalobce : [REDACTED] L [REDACTED] M [REDACTED], [REDACTED] proti žalované : Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti ČR, Vyšehradská 16, Praha 2, o zadostiučinění za nemajetkovou újmu **154.500,- Kč**,

t a k t o :

- I. Žaloba s návrhem, aby žalovaná zaplatila žalobci částku 154.500,- Kč se 7,75 % úrokem od 27.10.2011 do zaplacení se **z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal po žalované zaplacení nemajetkové újmy za nepřiměřeně dlouhou dobu vedení soudního řízení. K tomu uvedl, že předložil žalované požadavek na odškodnění nemajetkové újmy 154 500,- Kč, avšak požadavek byl žalovanou zamítnut dopisem ze dne 26. 10. 2011. Dopis obdržel žalobce dne 2. 11. 2011. Dále uvedl, že dne 22. 11. 2006 podal žalobu podepsaného soudu pod sp.zn. [REDACTED], kterou se domáhal odškodnění nemajetkové újmy 350 000,- Kč ve věci průtahů v řízení vedeném u Okresního soudu Ostrava sp.zn. [REDACTED]. Řízení bylo zahájeno 22.11.2006, rozhodnutí je datováno 25. 8. 2008, odvolání potvrdilo zamítnutí žaloby. V daném řízení dne 11. 7. 2009

bylo podáno odvolání, které bylo dne 20. 4. 2011 odmítnuto. Dne 30. 6. 2011 byla podána ústavní stížnost. Průtahy nastalé v namítaném řízení jsou příčinou, že žalobce požaduje odškodnění nemajetkové újmy, když není v přiměřené době vyřešena základní věc [REDAKCE] ale i věc [REDAKCE] ve které měly být osmileté průtahy řešeny odškodněním nemajetkové újmy. Dosud však není zcela vyřešeno a ukončeno žádné z uvedených řízení. Žalobce nepřispěl k délce řízení a průtahům ničím, vše je dáno nesprávným úředním postupem správních orgánů. Pro žalobce má tato věc mimořádnou důležitost, protože jako osoba samostatně výdělečně činná je živitelem rodiny a v návaznosti na svá značná životní omezení spojená s jeho těžkou nevyléčitelnou nemocí si nemůže příjmy zajišťovat jinak ze zaměstnání a podobně. To vše je doplněno stresem a pocity marnosti, kdy namísto rozhodnutí věci spravedlivým zákonným způsobem, a to v přiměřené lhůtě, je žalobce vystavován tlaku kdy ani on z výše uvedených nezákonných důvodů sám nemůže dostát svým závazkům. To ho poškozují majetkově i nemajetkově, ztrátou zakázek, dobrého jména a proto požaduje odškodnění nemajetkové újmy ve výši 154. 500,- Kč.

Žalovaná uplatněný nárok neuznala. Učinila nesporným uplatnění nároků žalobce u žalované dne 10.10.2011 na poskytnutí zadostiučinění z titulu nepřiměřené délky soudního řízení vedeného u Obvodního soudu pro Prahu 2 pod sp. zn. [REDAKCE] Žalovaná mimosoudně věc projednala pod sp.zn. [REDAKCE] přičemž žádost žalobce o odškodnění byla žalovanou shledána nedůvodnou a proto žádosti nebylo vyhověno. Výsledek mimosoudního projednání žalovaná sdělila žalobci svým stanoviskem ze dne 26.10.2011. Odkázala na jednotlivé úkony soudem provedené v prozkoumávaném řízení, přičemž konstatovala, že v předmětném řízení nedošlo ze strany soudu k žádné bezdůvodné nečinnosti a nebyly shledány ani průtahy, naopak úkony soudu byly činěny v přiměřených lhůtách. Poukázala na to, že otázku přiměřenosti délky řízení v předmětné věci je nutno posoudit v souladu s článkem 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, který mj. zakotvuje právo každého na projednání věci v přiměřené lhůtě a příslušnou judikaturu Evropského soudu pro lidská práva, z níž kromě jiného plyne, že přiměřenost délky řízení se posuzuje podle okolností případu a s ohledem zejména na složitost věci, chování stěžovatele a jednání příslušných orgánů, jakož i význam sporu pro stěžovatele (např. rozsudek ESLP ve věci Hartman proti České republice ze dne 10. července 2003, § 73). Zdůraznila, že průtah v určité fázi řízení lze tolerovat za předpokladu, že celková délka řízení nebude nepřiměřená (např. rozsudek ESLP ve věci Pretto proti Itálii ze dne 8. prosince 1983, § 37). S ohledem na relevantní judikaturu ESLP, dospěla žalovaná na základě aplikace zákonných kritérií § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. k závěru, že v daném případě nedošlo k porušení povinnosti vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě a stát proto není odpovědný za tvrzenou nemajetkovou újmu. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nepovažuje délku předmětného řízení jako nepřiměřenou a navrhla žalobu zamítnout.

Ve věci bylo již dříve rozhodnuto rozsudkem podepsaného soudu 14 C 161/2011-17 ze dne 19.7.2012 jímž byla žaloba zamítnuta. Rozsudkem Městského soudu v Praze 19Co 399/2012-31 ze dne 5.12.2012 byl rozsudek soudu I. stupně po podaném odvolání žalobce potvrzen. Žalobce podal následně dovolání a Nejvyšší soud svým rozsudkem 30 Cdo 3971/2013-45 ze dne 30.1.2014 zrušil oba předchozí rozsudky a vrátil věc podepsanému soudu k dalšímu u řízení. V odůvodnění uvedl, že ve Stanovisku občanskoprávního a obchodního kolegia Nejvyššího soudu ze dne 13. dubna 2011, sp. zn. Cpjn 206/2010, k výkladu kritéria celkové délky řízení v § 31a odst. 3 písm. a) OdpŠk, Nejvyšší soud uvedl, že se konec relevantní doby trvání řízení pojí s okamžikem nabytí právní moci posledního rozhodnutí, které bylo v daném řízení vydáno. V podmínkách České republiky je tedy nutno do doby řízení započítat i případné řízení o dovolání, řízení o kasační stížnosti i řízení o stížnosti ústavní, a to i tehdy, bylo-li toto

řízení pro poškozeného neúspěšné (tedy např. i v případě, že ústavní stížnost byla odmítnuta). V rozsudku ze dne 18. dubna 2012, sp. zn. 30 Cdo 3055/2011, Nejvyšší soud vysvětlil, že rozhodnutí vydané v řízení o vyjmenovaných mimořádných opravných prostředcích může zasáhnout do pravomocně vydaných rozhodnutí, jinými slovy, může předchozí rozhodnutí zrušit a věc vrátit k dalšímu projednání. Nelze tedy v zásadě dopředu odhadnout, zda řízení o mimořádných opravných prostředcích i o ústavní stížnosti bude mít za následek příznivé rozhodnutí pro stěžovatele, a zda se bude věc projednávat znovu či nikoliv. Proto je třeba i tato řízení do celkové délky posuzovaného řízení započítat. Jak dále uvádí Nejvyšší soud, žalobce již ve své žalobě ze dne 4. listopadu 2011 uvedl, že podal ústavní stížnost proti usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. dubna 2011, sp. zn. 30 Cdo 4461/2009, kterým bylo odmítnuto jeho dovolání. Toto své tvrzení opakoval i v odvolání ze dne 27. srpna 2012 proti rozhodnutí soudu prvního stupně. Soudy obou stupňů však tuto skutečnost, jak vyplývá z odůvodnění jejich rozhodnutí, nevzaly v úvahu (resp. nevzaly plně v úvahu), přičemž rozhodly bez nařízení jednání podle § 115a, resp. § 214 odst. 3 o.s. ř. Přitom řízení o ústavní stížnosti (které podle tvrzení žalobce dosud nebylo skončeno) musí soud vzít v úvahu, a to jak z hlediska složitosti řízení, tak i přiměřenosti jeho délky. To však soudy obou stupňů nerespektovaly. Z hlediska řešené právní otázky Nejvyšší soud shledal dovolání důvodným, proto napadené rozhodnutí odvolacího soudu i soudu I. stupně zrušil.

Z obsahu spisu a z nesporných tvrzení soud zjistil, že řízení v projednávané věci pod sp.zn. [redacted] bylo zahájeno dne 24.11.2006, kdy podal žalobce u podepsaného soudu žalobu o zaplacení 350.000,- Kč proti Ministerstvu spravedlnosti ČR. Dne 15.1.2007 soud vyzval žalobce k zaplacení soudního poplatku. Dne 30.3.2007 soud řízení zastavil. Dne 25.4.2007 podal žalobce proti usnesení odvolání. Dne 29.5.2007 byl spis předložen odvolacímu soudu. Dne 19.6.2007 Městský soud v Praze usnesení soudu I. stupně změnil. Dne 1.10.2007 soud I. stupně vyzval žalobce k předložení listin a žalovanou k vyjádření k žalobě. Dne 19.10.2007 se k žalobě vyjádřila žalovaná. Dne 6.12.2007 formuloval soud žádost o zapůjčení spisu. Dne 4.1.2008 soud nařídil jednání na den 28.3.2008. Dne 27.3.2008 bylo jednání zrušeno. Dne 9.5.2008 soud nařídil další jednání na den 25.8.2008. Dne 21.8.2008 omluva žalobce z neúčasti na jednání. Dne 25.8.2008 se konalo ústní jednání, kde soud žalobu zamítl. Dne 29.9.2008 podal žalobce proti rozsudku odvolání. Dne 18.11.2008 soud vyzval žalovanou k vyjádření k odvolání. Dne 23.12.2008 se k odvolání žalobce vyjádřila žalovaná. Dne 13.1.2009 byl spis předložen odvolacímu soudu. Dne 23.2.2009 soud nařídil jednání na den 18.3.2009. Dne 18.3.2009 Městský soud v Praze rozsudek soudu I. stupně potvrdil. Dne 13.7.2009 podal žalobce dovolání. Dne 21.7.2009 soud vyzval žalobce, aby předložil plnou moc pro advokáta v dovolacím řízení. Dne 12.8.2009 soud vyzval žalovanou k vyjádření k dovolání. Dne 23.10.2009 byl spis předložen Nejvyššímu soudu. Dne 20.4.2011 Nejvyšší soud svým rozhodnutím 30 Cdo 4461/2009-72 dovolání žalobce odmítl. Dne **21.5.2011** nabylo uvedené rozhodnutí právní moci. V odůvodnění předmětného rozhodnutí Nejvyšší soud pro dovození přípustnosti dovolání shledal, že žalobce žádnou otázku zásadně právně významnou nepředložil a dovolání žalobce tak odmítl. Ústavní soud pak k ústavní stížnosti žalobce tuto odmítl (III. ÚS 2102/2011 ze dne **15.12.2011**) když shledal, že dovolací soud v odůvodnění svého rozhodnutí ústavně konformním způsobem vyložil, proč přípustnost dovolání v předmětné věci neshledal a dovolání odmítl. Ústavní soud konstatoval, že neshledal porušení ústavně zaručených základních práv nebo svobod žalobce. Celková délka řízení činila 4 roky a 6 měsíců; ke dni rozhodnutí Ústavního soudu pak 5 let.

Podle ust. § 1 odst. 1 zákona 82/1998 Sb. o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem ve znění pozdějších předpisů stát odpovídá za podmínek stanovených tímto zákonem za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle ust. § 2 cit. zákona se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona nelze zprostit.

Je tak dána objektivní odpovědnost státu bez ohledu na zavinění.

Podle ust. § 7 odst. 1 cit. zákona, právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle ust. § 8 odst. 1 cit. zákona, nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Podle § 13 cit. zák. stát odpovídá za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon po provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě. Právo na náhradu škody má ten, jemuž byla nesprávným úředním postupem způsobena škoda.

Podle § 31a cit. zák. bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možné nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení přiměřeného zadostiučinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo. V případech, kdy nemajetková újma vznikla nesprávným úředním postupem podle § 13 odst. 1 věty druhé a třetí nebo § 22 odst. 1 věty druhé a třetí, přihlédne se při stanovení výše přiměřeného zadostiučinění rovněž ke konkrétním okolnostem případu, zejména k celkové délce řízení, složitosti řízení, jednání poškozeného, kterým přispěl k průtahům v řízení a k tomu, zda využil dostupných prostředků, způsobilých odstranit průtahy v řízení, postupu orgánů veřejné moci během řízení a významu předmětu řízení pro poškozeného.

Soud činí tento právní závěr :

V prozkoumávané věci řízení probíhalo na třech stupních soudní soustavy. Celková délka řízení činila 4 roky a 6 měsíců; ke dni rozhodnutí Ústavního soudu pak 5 let. Věc byla po skutkové a právní stránce do určité míry složitá. Význam řízení pro žalobce nelze považovat v souladu s judikaturou ESLP za vyšší. V předmětném řízení nedošlo ze strany soudu k žádné bezdůvodné nečinnosti a nebyly shledány ani průtahy, naopak úkony soudu byly činěny v přiměřených lhůtách. Článek 6 odst.1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“), mj. zakotvuje právo každého na projednání věci v přiměřené lhůtě. Dle příslušné

judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“), přiměřenost délky řízení se posuzuje podle okolností případu a s ohledem na složitost věci, chování stěžovatele a jednání příslušných orgánů, jakož i význam sporu pro stěžovatele (viz např. rozsudek ESLP ve věci Hartman proti České republice ze dne 10. července 2003, § 73). Průtah v určité fázi řízení lze tolerovat za předpokladu, že celková délka řízení nebude nepřiměřená (viz např. rozsudek ESLP ve věci Pretto proti Itálii ze dne 8. prosince 1983, § 37). Jen průtahy přičitatelné státu mohou vést k závěru, že délka řízení byla nepřiměřená (viz např. rozsudek ESLP ve věci Papachelas proti Řecku ze dne 25. března 1999, § 40). Chování stěžovatele představuje objektivní faktor, který není přičitatelný žalovanému státu a je třeba ho vzít v úvahu při rozhodování o překročení přiměřené lhůty (viz např. rozsudek ESLP ve věci Versini proti Francii ze dne 10. července 2001, § 28). Po zhodnocení všech okolností případu, s ohledem na relevantní judikaturu ESLP, má soud za aplikace zákonných kritérií § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb. zato, že v daném případě nedošlo k porušení povinnosti vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě když řízení bylo zahájeno 24.11.2006 a pravomocně po odmítnutí dovolání žalobce pak skončilo dne 21.5.2011, po neúspěšné ústavní stížnosti pak dne 15.12.2011.

I navzdory uvedenému řízení o ústavní stížnosti iniciované žalobcem, pak řízení u Ústavního soudu a jeho délka na původním závěru podepsaného soudu nic nemění. Žalobce, jak je soudu známo z jiných soudních řízení jím iniciovaných, využívá všechny dostupné a možné procesní postupy dané mu zákonem při přesazování svého názoru přes všechny stupně soudní soustavy až po ústavní stížnost. Přitom jako právník si musí být vědom, že pokud v dovolacím řízení nepředloží otázku zásadního právního významu, pak dovolání musí být odmítnuto. Žalobce s tímto vědomím pak nemůže úspěšně uplatnit tu názorovou platformu, že řízení, tedy včetně dovolacího řízení trvá dlouho, když sám otázku zásadního právního významu nenastolí a může očekávat toliko to, že dovolání musí být odmítnuto. Stejně tak i Ústavní soud odmítl jeho stížnost, když konstatoval, že k rozhodnutí dovolacího soudu chyběla otázka zásadního významu, kterou musí žadatel - žalobce nastolit, což žalobce nesplnil. Dle názoru podepsaného soudu žalobce využívá všechny dostupné prostředky, nicméně nečiní postupy tak, aby po stránce věcné bylo možno v dovolacím řízení i v řízení o ústavní stížnosti rozhodnout. Dovolání a ústavní stížnosti podává formálně, z čehož lze vysledovat, že vědom si vytíženosti Nejvyššího i Ústavního soudu, jejichž délku řízení očekává, pak poukazuje na délku řízení i u těchto instancí, ačkoliv si je jako právník vědom, že pro nepředložení otázky zásadního právního významu, úspěšný být nemůže. Žalobce se svým chováním na délce řízení podílel, neboť vyvolal dovolací řízení, ačkoliv dovolacímu soudu nenastolil otázku zásadního právního významu, a řízení tak trvalo do 21.5.2011. Žalovaná proto není odpovědná za žalobcem tvrzenou nemajetkovou újmu. Vzhledem k výše uvedeným skutečnostem nelze délku předmětného řízení hodnotit jako nepřiměřenou.

Ohledně náhrady nákladů řízení soud rozhodl podle § 142 odst. 1 o. s. ř., podle kterého by měla právo na náhradu nákladů řízení žalovaná, neboť ta měla ve věci úspěch. Žalované však v řízení žádné náklady nevznikly, proto soud rozhodl tak, že na jejich náhradu nemá právo žádný z účastníků.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku lze podat odvolání do 15 dnů od doručení písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze prostřednictvím soudu podepsaného.

V Praze 25.června 2014

JUDr. Otília Hrehová, v.r.

soudkyně

za správnost: Křížová